

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych
oraz niektórych innych ustaw
(druk nr 1283)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw dokonuje gruntownej reformy w zakresie organizacji sądownictwa, w tym organów sądów, jak również organów samorządu sędziowskiego. Wprowadza także system oceny pracy sędziego oraz konkretyzuje kwestie związane z oceną kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie. Ponadto uzupełnia dotychczasowe regulacje określające status sędziego precyzuje tryb rozpatrywania skarg i wniosków dotyczących działalności sądów oraz dokonuje rozróżnienia na tzw. wewnętrzny i zewnętrzny nadzór nad działalnością administracyjną sądów. Opiniowana ustawa zmienia też przepisy normujące status referendarzy sądowych i asystentów sędziów. Jednocześnie nowelizuje przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, wprowadzając zwłaszcza okresową ocenę prokuratora oraz uszczegóławiając tryb oceny osób ubiegających się o powołanie na stanowisko prokuratora.

Wobec konieczności uwzględnienia konsekwencji powyższych zmian na gruncie innych aktów normatywnych ustawa modyfikuje również brzmienie niektórych przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury, ustawie z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych, ustawie z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym, ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, a także w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Jak wynika z uzasadnienia projektu ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw, zasadniczym celem ustawy jest uelastycznienie struktury organizacyjnej

sądownictwa oraz usprawnienie zarządzania sądami, w szczególności przez rozszerzenie w tym zakresie kompetencji dyrektorów sądów i uczynienie ich odpowiedzialnymi za zapewnienie odpowiednich warunków techniczno organizacyjnych oraz majątkowych funkcjonowania sądów i wykonywania przez nie zadań związanych z wymiarem sprawiedliwości, jak również innych zadań objętych pojęciem ochrony prawnej. Niezależnie od tego ideą nowelizacji ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych jest ustalenie przejrzystych i obiektywnych, a tym samym także sprawiedliwych kryteriów, w oparciu o które oceniani będą kandydaci na wolne stanowiska sędziowskie, rekrutujący się z różnych zawodów prawniczych. Z kolei wprowadzeniu oceny pracy sędziego przyświeca intencja ukształtowania standardów należytego wypełnienia przez sędziów powierzonych im obowiązków oraz motywowaniu ich do podejmowania wysiłków w kierunku doskonalenia zawodowego. Wyniki oceny pracy sędziego mają być też przydatne w przypadku zgłoszenia się sędziego na inne stanowisko sędziowskie, a więc w kontekście jego awansu.

Ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw realizuje również wskazania Trybunału Konstytucyjnego, wyrażone w motywach rozstrzygnięcia z dnia 15 stycznia 2009 r. (sygn. akt K 45/07). Chodzi nade wszystko o możliwie dokładne uregulowanie kwestii wiążących się ze sprawowaniem nadzoru nad działalnością administracyjną sądów i wyraźne oddzielenie sfery sprawowania wymiaru sprawiedliwości przez sędziów od ewentualnego wykonywania przez nich zadań należących do władzy wykonawczej (kwestia delegowania sędziów do Ministerstwa Sprawiedliwości lub innych jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Sprawiedliwości bądź przez niego nadzorowanych). Ustawa naprawia poza tym niedostatki dotychczasowej regulacji w zakresie powoływania osób kierujących działalnością sądów oraz instytucji wytyku z art. 37 § 4 u.s.p.

Do najistotniejszych postanowień ustawy wypada zaliczyć te, które:

- dokonują zmian w strukturze organizacyjnej sądów (w szczególności odnosi się to do nowych uregulowań w przedmiocie podziału sądu na wydziały, w tym odstąpienia od obligatoryjnego tworzenia w każdym sądzie wydziałów do spraw z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego oraz pozostałych spraw należących do sądu rodzinnego czy opiekuńczego, zniesienia sądów grodzkich oraz wydziałów penitencjarnych w sądach okręgowych);
- kształtują wzajemne relacje między organami sądów, a zwłaszcza ich prezesami i dyrektorami (mamy tu nowy podział kompetencji, którego konsekwencją będzie powstanie dwóch pionów działalności administracyjnej wewnątrz sądów);
- precyzują sposób powoływania oraz zadania poszczególnych organów sądów, a w wypadku organów kolegialnych, jakimi są kolegia, dokonują również zmiany ich składu;

- kreują nowe organy sądów, tj. zebrania sędziów sądów;
- ingerują w organizację samorządu sędziowskiego, a ściślej tworzą nowe organy na poziomie apelacji oraz zapewniają większą reprezentatywność środowiska sędziów sądów rejonowych, którzy stanowią znaczącą większość w samorządzie;
- konkretyzują zakres czynności nadzorczych w sferze administracji sądowej, rozgraniczając przy tym działania związane z wewnętrznym nadzorem administracyjnym (pozostawionym w gestii prezesów sądów) i zewnętrznym nadzorem administracyjnym (Minister oraz służba nadzoru złożona z sędziów delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości);
- wprowadzają cykliczne wizytacje jako część mechanizmu oceny pracy sędziego;
- regulują procedurę rozpatrywania skarg i wniosków dotyczących działalności sądów;
- dookreślają kwestie związane ze zgłaszaniem się kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie oraz oceną ich kwalifikacji;
- modyfikują zasady delegowania sędziego (chodzi w tym miejscu głównie o wprowadzenie wyraźnego zakazu łączenia przez sędziów funkcji orzeczniczej z wykonywaniem czynności o charakterze administracyjnym w ramach systemu władzy wykonawczej);
- uzupełniają dotychczasowe uregulowania w zakresie możliwości powrotu na stanowisko sędziowskie, a także te przepisy, które normują sprawy świadczeń przysługujących sędziom;
- wprowadzają system oceny pracy i planowania rozwoju zawodowego sędziego;
- dokonują zmian na gruncie regulacji odnoszących się do referendarzy sądowych – tytułem przykładu warto wskazać na wprowadzenie konkursów, które mają decydować o obsadzie stanowisk referendarzy sądowych, jak również na przekazanie kompetencji do mianowania referendarza prezesowi sądu apelacyjnego (aktualnie kompetencja ta przysługuje Ministrowi Sprawiedliwości);
- przewidują określenie zasad wynagradzania asystentów sędziów z uwzględnieniem rodzaju i charakteru wykonywanych przez nich czynności, a nie jak dotąd – szczebla organizacyjnego sądownictwa, na którym znajduje sąd zatrudniający danego asystenta;
- precyzują zasady delegowania tak referendarzy sądowych, jak i asystentów sędziów.

Także w ustawie o prokuraturze wprowadzone zostaną nowe rozwiązania o istotnym znaczeniu. Dotyczy to niewątpliwie okresowej oceny prokuratora oraz wyznaczenia kryteriów służących ocenie kwalifikacji osób, które będą się zgłaszać na stanowiska prokuratorskie.

Jak już wspomniano wcześniej, opisane zmiany znajdą odzwierciedlenie w pozostałych ustawach objętych nowelizacją.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Opiniowana ustawa została uchwalona przez Sejm w efekcie rozpatrzenia rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3655; przedmiotowy projekt wpłynął w dniu 26 listopada 2010 r.).

Pierwsze czytanie projektu miało miejsce na posiedzeniu Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka w dniu 14 grudnia 2010 r. W dniu 11 stycznia 2011 r. przeprowadzono wysłuchanie publiczne w sprawie proponowanej nowelizacji, a następnie, na mocy uchwały Komisji podjętej w dniu 18 stycznia 2011 r., projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw został skierowany do podkomisji nadzwyczajnej.

W trakcie prac podkomisji wymieniony wyżej projekt rozpatrywany był wspólnie ze zgłoszonym w dniu 13 lipca 2010 r. poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, dotyczącym statusu prawnego asystentów sędziów (druk nr 3361). Pierwsze czytanie tego projektu odbyło się na posiedzeniu Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka w dniu 16 grudnia 2010 r.

W dniu 13 maja 2011 r. podkomisja nadzwyczajna przyjęła sprawozdanie bazujące na przedłożeniu rządowym. Z kolei w dniu 21 czerwca 2011 r. uchwałę w sprawie projektu podjęła Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, wprowadzając w nim szereg zmian tak o charakterze redakcyjnym, jak i merytorycznym. Najważniejsze z poprawek przyjętych przez Komisję to:

- poprawki dostosowujące brzmienie przepisów dodawanych w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych do wymogów płynących z Konstytucji, związanych z określeniem pozycji ustrojowej Krajowej Rady Sądownictwa jako organu powołanego w szczególności do podejmowania uchwał o przedstawieniu Prezydentowi RP kandydatów na stanowiska sędziowskie (rezygnacja z utworzenia Komisji Konkursowej, tj. organu, który zajmowałby się oceną i rekomendowaniem Radzie kandydatów na wolne stanowiska sędziowskie);
- poprawki uwzględniające niektóre z obaw formułowanych przez środowisko sędziowskie, a odnoszących się do kwestii możliwego naruszenia zasady niezawisłości sędziowskiej przez wprowadzenie katalogu okresowych ocen pracy sędziego oraz wydłużenie czasu niezbędnego do uzyskania prawa do wyższego wynagrodzenia w razie oceny negatywnej (konsekwentnie rozwiązania tego typu zostały wyeliminowane także w odniesieniu do prokuratorów).

Drugie czytanie projektu przeprowadzono na 95. posiedzeniu Sejmu w dniu 29 czerwca 2011 r. Ze względu na zgłoszone poprawki projekt został ponownie skierowany do Komisji

Sprawiedliwości i Praw Człowieka. W dodatkowym sprawozdaniu (druk nr 4330-A) Komisja wniosła o przyjęcie czterech z ośmiu poprawek. Nie zyskały akceptacji poprawki, których celem było utrzymanie w sądach rejonowych oraz sądach okręgowych obecnie istniejącej struktury wydziałów (chodzi zwłaszcza o wymóg tworzenia w każdym sądzie rejonowym odrębnego wydziału określanego mianem sądu rodzinnego), jak również te, które zmierzały do pozostawienia w dotychczasowym kształcie regulacji odnośnie do kompetencji prezesów sądów, zakresu zadań powierzanych dyrektorom sądów, odwoływania tych ostatnich i zasad ich wynagradzania.

Ustawa została uchwalona zgodnie ze stanowiskiem Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka na tym samym 95. posiedzeniu Sejmu w dniu 1 lipca 2011 r.

III. Uwagi szczegółowe

1. Zgodnie z zasadą wyrażoną w § 87 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" w sytuacji gdy artykuły ustawy są podzielone na jednostki redakcyjne niższego stopnia, a zmianę wprowadza się tylko w którejś z tych jednostek, można poprzestać na przytoczeniu nowego brzmienia wyłącznie tej zmienianej jednostki redakcyjnej. W opiniowanej ustawie zasada nie została jednak w pełni zachowana, jako że w art. 1 pkt 17, 61 i 67 obok nowelizowanych jednostek redakcyjnych przytoczone zostały też te, których brzmienie nie ulega zmianie (dotyczący to odpowiednio art. 23 § 2 i 4, art. 129 § 3 oraz art. 151a § 3). Podobny brak konsekwencji widoczny jest w przypadku art. 1 pkt 49 – w lit. a nowelizuje się w istocie jedynie art. 77 § 1 pkt 1, a mimo to przytoczony zostaje cały paragraf, gdy tymczasem w lit. e przytoczony został sam zmieniany pkt 2, a nie cały § 6. Niemniej z uwagi na to, że omawiane błędy nie rzutują na wykładnię ustawy i nie wywołują wątpliwości, które wymagałyby interwencji legislacyjnej, wprowadzenie poprawki w tym zakresie nie jest konieczne.

Analogiczne zastrzeżenie należy odnieść skądinąd także do posłużenia się w art. 1 pkt 68, w dodawanym § 21 wyrażeniem "referendarzowi sądowemu", w sytuacji gdy w art. 147 § 1 nowelizowanej ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych wprowadzony został skrót "referendarz" na określenie zarówno referendarzy sądowych, jak i starszych referendarzy sądowych.

2. W odróżnieniu od przedstawionych powyżej uchybień korekty wymaga posłużenie się w art. 1 pkt 17 w art. 26 § 6 zaimkiem "tej", stanowiące błąd logiczny, ponieważ nie można mówić o tożsamości funkcji prezesa lub wiceprezesa w sądzie przed jego podziałem oraz funkcji prezesa lub wiceprezesa w sądach powstałych w wyniku takiego przekształcenia –

są to "takie" same funkcje, a nie "te" same funkcje. Identycznie ma się rzecz z funkcjami prezesów i wiceprezesów w sądach łączonych.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 17, w art. 26 w § 5 wyraz "tej" zastępuje się wyrazem "takiej";
3. Art. 23 § 5 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych w nowym brzmieniu przewiduje termin trzydziestu dni, w którym Krajowa Rada Sądownictwa może wydać opinię odnośnie do powołania konkretnej osoby na prezesa sądu apelacyjnego, jeżeli ów kandydat nie został zaakceptowany przez zgromadzenie ogólne sędziów apelacji. Bezskuteczny upływ tego terminu pozwala na przyjęcie fikcji prawnej, wedle której opinia KRS jest pozytywna. Podobna regulacja zawarta będzie w zmienionym art. 27 § 3, jeśli chodzi o opiniowanie przez KRS zamiaru odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu apelacyjnego tudzież sądu okręgowego, z tym że w tym wypadku ustawodawca wyznacza termin miesięczny. Takie zróżnicowanie terminów nie znajduje jednak żadnego uzasadnienia. Wskazane jest zatem wprowadzenie jednolitego terminu na gruncie obu jednostek redakcyjnych.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 17, w art. 27 w § 3 wyraz "miesiąca" zastępuje się wyrazami "trzydziestu dni";
4. W art. 28 § 4 ustawy zmienianej w art. 1 ustawodawca ustanawia regułę umożliwiającą ustalenie wyniku głosowania nad uchwałami kolegium sądu apelacyjnego w przypadku równego rozkładu głosów. Aczkolwiek ma to dotyczyć tylko tych głosowań, w których nie bierze udziału prezes wymienionego sądu. Celowe jest jednak wprowadzenie takiej reguły dla wszystkich głosowań, jak to czyni zresztą przepis art. 28 § 4 w obowiązującym brzmieniu.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 17, w art. 28 w § 4 wyrazy "; w takim przypadku, w razie" zastępuje się wyrazami ". W przypadku";
5. W art. 1 pkt 18 nadaje się nowe brzmienie art. 29 § 1 u.s.p. określającemu zadania kolegiów sądów apelacyjnych. Użycie wyrazu "ponadto" w zdaniu wprowadzającym do wyliczenia sugeruje, że chodzi tu o zadania inne niż określone w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Niemniej w punktach 1 i 2 znalazły się zadania, o których będzie mowa w dodawanych przepisach art. 22a § 1 (art. 1 pkt 16) i art. 57a § 9 (art. 1 pkt 40). Poza tym w pkt 3 przewiduje się wyrażanie przez kolegia opinii m.in. o kandydatach do pełnienia funkcji przewodniczących wydziałów, jak również w sprawie zwolnienia z pełnienia tych

funkcji. Tymczasem kwestia ta będzie jednocześnie regulowana przez art. 11 § 3 u.s.p. W związku z tym należy wprowadzić następujące poprawki:

Propozycja poprawek:

- w art. 1 w pkt 18, w art. 29 w § 1:

a) skreśla się pkt 1 i 2,

b) w pkt 3 skreśla się wyrazy "przewodniczącego wydziału,";

6. Taką samą uwagę trzeba odnieść do art. 31 § 1 w nadawanym ustawą brzmieniu, gdyż zadania kolegiów sądów okręgowych, objęte punktami 1 i 2 oraz punktem 3 w zakresie wyrażania opinii o kandydatach do pełnienia funkcji przewodniczących wydziałów oraz w sprawie zwolnienia z pełnienia tej funkcji, zostaną uregulowane w tych samych jednostkach redakcyjnych, co zadania kolegiów sądów apelacyjnych.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 20, w art. 31 w § 1:

a) skreśla się pkt 1 i 2,

b) w pkt 3 skreśla się wyrazy "przewodniczącego wydziału,";

7. W dodawanym art. 31a § 3 wyznacza się termin końcowy dla złożenia przez dyrektora sądu apelacyjnego sprawozdania za rok poprzedni. Ustawodawca wskazuje w tym wypadku datę ("do dnia 30 kwietnia"), natomiast w innych przepisach (dotyczy to tak nowelizowanych jednostek redakcyjnych, jak i tych, które nie zostaną zmienione ustawą) stosowana jest formuła: "do końca listopada", "do końca czerwca" itp. Celowe będzie więc ujednoczenie w tym zakresie.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 21, w art. 31a w § 3 wyrazy "do dnia 30" zastępuje się wyrazami "do końca";

8. W art. 32a § 1 pkt 2 w nowym brzmieniu mowa jest o "kwalifikacjach drugiego stopnia", które to mają być definiowane w ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym, w wersji obowiązującej od dnia 1 października 2011 r. Jest to efekt kształcenia na studiach drugiego stopnia, zakończonych uzyskaniem tytułu zawodowego magistra, magistra inżyniera lub równorzędnego określonego kierunku studiów i profilu kształcenia, potwierdzony odpowiednim dyplomem. Wypada zauważyć, że byłby to jedyny przepis w u.s.p., na gruncie którego miałyby funkcjonować wskazane wyżej pojęcie – w pozostałych przepisach ustawodawca pozostaje bowiem przy wskazaniu, że dana osoba powinna mieć ukończone odpowiednie studia i legitymować się tytułem zawodowym magistra (tak np. art. 61 § 1 pkt 3). Ta formuła nie budzi przy tym żadnych wątpliwości i jest stosowana

także w innych aktach normatywnych. Stąd też odwołanie się do "kwalifikacji drugiego stopnia" wyłącznie w przypadku dyrektorów sądów należy uznać za zabieg pozbawiony głębszego sensu.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 23 w lit. a, w § 1 w pkt 2 wyrazy "co najmniej kwalifikacje drugiego stopnia" zastępuje się wyrazami "posiada tytuł zawodowy magistra albo tytuł równorzędny";
9. Zmiany wymaga również sformułowanie zawarte w pkt 6 powołanego art. 32a § 1: "nie była karana zakazem". Jest to wprawdzie określenie zaczerpnięte z języka prawniczego, jednak w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych mówi się o "wymierzeniu kary". Jednocześnie ustawa ta, jak również inne ustawy, posługują się określeniem "był karany", tyle że nie odnoszą go do skazania na jakąś karę (orzeczenia środka karnego), lecz do ukarania za określony czyn – por. art. 110 ust. 1 pkt 7 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 23 w lit. a, w § 1 w pkt 6 wyrazy "była karana zakazem pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o którym" zastępuje się wyrazami "została jej wymierzona kara zakazu pełnienia funkcji związanych z dysponowaniem środkami publicznymi, o której";
10. W art. 33 § 8 (art. 1 pkt 25) wprowadza się nową instytucję w postaci wygaśnięcia mandatu członka zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji przed upływem kadencji. Ustawodawca używa tu pewnego skrótów i mówi o wygaśnięciu samej kadencji. W takim ujęciu zbędne jest już precyzowanie, że do owego wygaśnięcia kadencji dochodzi przed jej upływem. Z kolei w następnej jednostce redakcyjnej tego samego artykułu (§ 9) reguluje się kwestię wyborów uzupełniających do wymienionego organu oraz kwestię długości kadencji członka wybranego w tychże wyborach, przy czym punktem odniesienia ma być w tym przypadku kadencja pozostałych członków zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji. Rozwiązanie to nie może być uznane za prawidłowe, jako że tylko w przypadku przedstawicieli sędziów sądów okręgowych lub sędziów sądów rejonowych w grę wchodzi kadencyjność (osoby te zostają wybrane do zgromadzenia na okres trzech lat – § 7). Nie dotyczy to natomiast sędziów sądu apelacyjnego. Należy zatem doprecyzować brzmienie tego przepisu.

Propozycja poprawek:

- w art. 1 w pkt 25, w art. 33:
 - a) w § 8 we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy "przed jej upływem",

b) w § 9 po wyrazie "pozostałych" dodaje się wyraz "wybranych";

11. Zmiany wymaga także art. 33 § 10. W przepisie tym pozostawiono bowiem formułę "w miarę możliwości proporcjonalnie", podczas gdy np. w § 1 takie samo wyrażenie zostało zastąpione wyrazem "proporcjonalnie".

- w art. 1 w pkt 25, w art. 33 w § 10 skreśla się wyrazy "w miarę możliwości";

12. Art. 34 w nowym brzmieniu wylicza zadania zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji. Zdanie wprowadzające do wyliczenia sugeruje, że zadania te nie zostały przewidziane w innych przepisach ("ponadto"). Jednak w rzeczywistości omawiane wyliczenie ma charakter przykładowy i dlatego zasadne będzie użycie w tym miejscu wyrazów "w szczególności".

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 25, w art. 34 we wprowadzeniu do wyliczenia wyraz "ponadto" zastępuje się wyrazami "w szczególności";

13. W nowelizowanym art. 35 § 7 ustawodawca wymienia sprawy, w których głosowanie nad uchwałami zgromadzenia ogólnego sędziów okręgu ma być tajne. Odsyła w tym zakresie m.in. do art. 30 § 1. Przywołanie tego przepisu jest jednak zbędne. Art. 30 § 1 normuje kwestię składu kolegium sądu okręgowego i stanowi, że członków tego organu (z wyjątkiem prezesa sądu okręgowego) wybiera zgromadzenie sędziów okręgu. Art. 30 § 2 przewiduje za to, że do kolegium sądu okręgowego stosuje się odpowiednio przepisy art. 28, a więc także § 1, który mówi m.in. o tym, że wyboru członków kolegium sądu apelacyjnego dokonuje się w głosowaniu tajnym. W tej sytuacji zatem tryb wyboru członków kolegium sądu okręgowego jest regulowany dwukrotnie.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 26 w lit. c, w § 7 skreśla się wyrazy "art. 30 § 1,";

14. W odniesieniu do art. 35 § 8d zastosowanie znajduje uwaga przedstawiona powyżej na temat kadencyjności członków zgromadzenia ogólnego apelacji (zob. pkt 10), z tym jedynie zastrzeżeniem, że w przypadku zgromadzenia ogólnego sędziów okręgu kadencję przewiduje się jedynie dla przedstawicieli sędziów sądów rejonowych. Ponadto w § 9 tego artykułu należałoby konsekwentnie skreślić wyrazy "w miarę możliwości".

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 26:

a) w lit. d, w § 8d po wyrazie "pozostałych" dodaje się wyraz "wybranych",

b) w lit. e, w § 9 skreśla się wyrazy "w miarę możliwości,";

15. Katalog zadań ujęty w art. 36 (art. 1 pkt 27) ma częściowo charakter przykładowy (pkt 1 i 2). Stąd też pozostawienie w tym przepisie wyrazu "ponadto" byłoby błędem (vide pkt 10

niniejszej opinii). Niemniej nie można także zastąpić go wyrazami "w szczególności", gdyż o wysłuchiwanie informacji prezesa sądu okręgowego dotyczącej działalności sądów oraz wyrażaniu opinii w tym zakresie nie wspomina żaden inny przepis. Wobec tego można by rozważyć nadanie powołanemu art. 36 nowego brzmienia, w którym wprost wskazane byłoby wyłącznie zadanie objęte pkt 3, zaś pozostałe zostałyby uregulowane w drodze ogólnego odesłania do innych przepisów (ustaw).

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 27, art. 36 otrzymuje brzmienie:

"Art. 36. Zgromadzenie ogólne sędziów okręgu realizuje zadania określone w ustawach, a ponadto wysłuchuje informacji prezesa sądu okręgowego o działalności sądów oraz wyraża opinię w tym zakresie.";

16. W dodawanym art. 36a reguluje się m.in. zadania nowego organu samorządu sędziowskiego, jakim jest zebranie sędziów danego sądu. Paragraf 3 stanowi, że organ ten realizuje zadania określone w ustawach, a ponadto wysłuchuje również informacji prezesa o działalności sądu oraz wyraża opinię w tym zakresie. Z kolei w § 4 mowa jest o jednym z zadań, które realizuje zebranie sądu rejonowego i które polega na opiniowaniu kandydatów na prezesa tego sądu. Aczkolwiek ze względu na brzmienie przytoczonego § 3 oraz postanowienie zawarte w nowelizowanym art. 25 § 1, przepis § 4 należy uznać za zbędny. Powinien on więc zostać skreślony, przy czym zabiegowi takiemu musi towarzyszyć korekta odesłania znajdującego się w § 5.

Propozycja poprawek:

- w art. 1 w pkt 28, w art. 36a:

a) skreśla się § 4,

b) w § 5 wyrazy "§ 4" zastępuje się wyrazami "art. 25 § 1";

17. W art. 37 § 4 w nowym brzmieniu pojawia się określenie terminu, które może wywoływać wątpliwości. Chodzi mianowicie o to, że po wyrazie "niezwłocznie" zamieszczone zostało sformułowanie "nie później niż w terminie trzydziestu dni". Jeżeli przyjąć, że przywołany wyrażenie ma pełnić funkcję dookreślającą w stosunku do pojęcia niezwłoczności, to należałoby to wyrazić w bardziej czytelny sposób.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 30, w art. 37 w § 4 wyrazy ", niezwłocznie po powzięciu wiadomości o uchybieniu, nie później niż w terminie trzydziestu dni" zastępuje się wyrazami "niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie trzydziestu dni od dnia powzięcia wiadomości o uchybieniu";

18. Doprecyzowania wymagają także odesłania zawarte w art. 37 § 6 i 7. O wykazie służbowym mowa jest bowiem w art. 67 § 1, natomiast w § 2 tego artykułu zamieszczone zostało upoważnienie dla Ministra Sprawiedliwości do wydania rozporządzenia określającego wzór wykazów służbowych.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 30, w art. 37 w § 6 i 7 po wyrazach "art. 67" dodaje się wyrazy "§ 1";

19. Art. 37b, dodawany w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych, normuje sprawy związane z tzw. wewnętrznym nadzorem administracyjnym. Jednakże o ile zasadnie ustawodawca posługuje się określeniem "czynności z zakresu nadzoru" w odniesieniu do wizytacji i lustracji (§ 2), o tyle za czynności takie nie można już na pewno uznać samego ustalania kierunków wewnętrznego nadzoru i koordynowania czynności z zakresu nadzoru, o których mowa jest w § 3 pkt 1 i 2 (skądinąd podobne wyliczenie w art. 37g § 1 poprzedza zdanie, w którym mówi się o "środkach" nadzoru). Należałoby zatem nadać nowe brzmienie art. 37b § 3, tak by jasno wynikało z niego, iż chodzi w tym wypadku o zadania wchodzące w zakres wewnętrznego nadzoru administracyjnego, a przy tym mieszczące się w wyłącznej kompetencji prezesa sądu apelacyjnego.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 31, w art. 37b § 3 otrzymuje brzmienie:

"§ 3. Prezes sądu apelacyjnego, w ramach wewnętrznego nadzoru administracyjnego:

- 1) ustala kierunki wewnętrznego nadzoru administracyjnego wykonywanego przez prezesów sądów działających na obszarze apelacji,
- 2) koordynuje czynności z zakresu wewnętrznego nadzoru administracyjnego wykonywanego przez prezesów sądów działających na obszarze apelacji,
- 3) kontroluje wykonywanie obowiązków nadzorczych przez prezesów sądów działających na obszarze apelacji oraz wydaje stosowne zarządzenia.";

20. Wprowadzenie analogicznych zmian celowe będzie również w art. 37g § 1, albowiem i w tym przypadku wymienia się de facto zadania (a nie środki) wchodzące w zakres szeroko rozumianego nadzoru administracyjnego, tyle że zewnętrznego, tj. sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości. Warto jednocześnie doprecyzować w pkt 2 tego przepisu, że do Ministra należy ustalanie "ogólnych kierunków wewnętrznego nadzoru administracyjnego", aby wyeliminować ewentualne wątpliwości co do stosunku tego postanowienia i regulacji zawartej w art. 37b § 3 pkt 1.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 31, w art. 37g § 1 otrzymuje brzmienie:

"§ 1. Minister Sprawiedliwości w ramach zewnętrznego nadzoru administracyjnego:

- 1) analizuje informacje roczne o działalności sądów, o których mowa w art. 37h § 1,
- 2) ustala ogólne kierunki wewnętrznego nadzoru administracyjnego, wykonywanego przez prezesów sądów apelacyjnych,
- 3) kontroluje wykonywanie obowiązków nadzorczych przez prezesów sądów apelacyjnych oraz wydaje stosowne zarządzenia.

21. Wskazane jest wprowadzenie poprawki redakcyjnej w dodawanym art. 37h § 1. Zapewni to jednolitość w zakresie określenia terminów w zmienianej ustawie.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 pkt 31, w art. 37h w § 1 wyraz "następnego" zastępuje się wyrazem "każdego";

22. W art. 40 § 3 (art. 1 pkt 33 lit b) ustawodawca przesądza, jakie dokumenty dołącza się do akt osobowych sędziego w razie wytknięcia uchybienia w trybie § 1 tego samego artykułu. Skoro więc cała powołana jednostka redakcyjna związana jest z instytucją wytyku, to nie ma potrzeby precyzowania w zdaniu drugim, że także złożone przez sędziego wyjaśnienia dołącza się do akt osobowych sędziego "w przypadku wytknięcia uchybienia".

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 33 w lit. b, w § 3 wyrazy "W przypadku wytknięcia uchybienia do" zastępuje się wyrazem "Do";

23. Zawarte w zmienianym art. 40 § 4 odesłanie do art. 67 należy doprecyzować zgodnie ze sugestią z punktu 18.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 33 w lit. b, w § 4 po wyrazach "art. 67" dodaje się wyrazy "§ 1";

24. Dodawany w u.s.p. rozdział 5a (art. 1 pkt 34) został zatytułowany "Rozdział 5a Tryb rozpoznawania skarg i wniosków". Niemniej większość przepisów w tym rozdziale posługuje się odpowiednio odmienionymi wyrazami "rozpatrzenie" czy też "rozpatrywanie". Dlatego zasadne będzie zmodyfikowanie brzmienia przytoczonego tytułu i dostosowanie do niego terminologii na gruncie art. 41b § 3 i 4, jako że jedynie w tych dwóch wypadkach mówi się o "rozpoznaniu" skargi (skarg). Na gruncie ostatniego ze wskazanych przepisów należy dodatkowo dostosować określenie terminu do formuły przyjętej w pozostałych przepisach ustawy (por. propozycję z punktu 21).

Propozycja poprawek:

- w art. 1 w pkt 34:
 - a) w tytule rozdziału 5a wyraz "rozpoznawania" zastępuje się wyrazem "rozpatrywania",
 - b) w art. 41b:

- w § 3 wyraz "rozpoznania" zastępuje się wyrazem "rozpatrzenia",

- § 4 otrzymuje brzmienie:

"§ 4. Prezes sądu apelacyjnego, w terminie do końca kwietnia każdego roku, informuje Ministra Sprawiedliwości o nieprawidłowościach stwierdzonych w wyniku rozpatrzenia skarg przez prezesów sądów działających na obszarze apelacji.";

25. Korekty redakcyjnej wymaga brzmienie przepisu art. 41e, zawierającego upoważnienie dla Ministra Sprawiedliwości do wydania rozporządzenia określającego tryb i organizację przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków. W istocie chodzi tu o doprecyzowanie strony proceduralnej, gdyż tryb jako taki przewidziany jest już w ustawie (wskazuje na to zresztą samo określenie treści rozdziału 5a zawarte w jego tytule). Innymi słowy, Ministrowi powierza się tu uregulowanie z większą szczegółowością tych kwestii, których dotyczą już przepisy ustawowe. W związku z tym proponuje się następującą poprawkę:

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 34, art. 41e otrzymuje brzmienie:

"Art. 41e. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb i organizację przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków, dotyczących działalności sądów, mając na względzie konieczność zapewnienia realizacji prawa do składania skarg i wniosków oraz rzetelności i wszechstronności ich rozpatrywania.";

26. W dodawanym w art. 57 przepisie § 1e znajduje się dookreślenie "w polskiej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk, w instytucie naukowo-badawczym lub innej placówce naukowej", które jest niepoprawne z dwóch powodów. Po pierwsze, tytuł naukowy profesora oraz stopień naukowy doktora habilitowanego nie są powiązane z konkretną szkołą wyższą czy inną instytucją zajmującą się działalnością naukową, a taki właśnie wniosek narzuca się po lekturze § 1e. Po drugie, w ramach reformy systemu nauki w dniu 30 kwietnia 2010 r. uchwalona została ustawa o instytutach badawczych, która z dniem 1 października 2010 r. zastąpiła wcześniejszą ustawę o jednostkach badawczo-rozwojowych, do których należały m.in. instytuty naukowo-badawcze. Jednocześnie doszło do odpowiedniego przekształcenia tych ostatnich jednostek (zob. art. 49 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki). Stąd też odwołanie się w ustawie do "instytutu naukowo-badawczego" należy uznać za błędne. Omawiany fragment przepisu jest ponadto zbędny, ponieważ nie wprowadza żadnej nowości normatywnej – warunek

zatrudnienia w szkole wyższej, Polskiej Akademii Nauk itd. statuuje bowiem art. 61 § 2 pkt 3 u.s.p.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 39 w lit. a, w § 1e skreśla się wyrazy "w polskiej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk, w instytucie naukowo-badawczym lub innej placówce naukowej";

27. Wprowadzenie poprawki o charakterze redakcyjnym jest niezbędne w przypadku art. 57b § 3 z uwagi na użycie nieprawidłowego przyimka ("o" zamiast "na").

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 40, w art. 57b w § 3 wyrazy "o wolnym stanowisku sędziowskim" zastępuje się wyrazami "na wolne stanowisko sędziowskie".

28. W art. 57d § 3 celowe jest doprecyzowanie, że w przypadku gdy na wolne stanowisko sędziowskie zgłosiła się osoba, która zajmuje stanowisko asystenta sędziego, do oceny jej kwalifikacji dołącza się nie tylko opinie i informacje uzyskane od prezesa sądu tudzież przewodniczącego wydziału, w którym ów kandydat "był" zatrudniony, ale też podobne dokumenty pochodzące od prezesa sądu lub przewodniczącego wydziału, w którym asystent taki nadal pracuje.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 40, w art. 57d w § 3 po wyrazie "był" dodaje się wyrazy "lub jest";

29. W dodawanym art. 57f § 3 mówi się o "środkach odwoławczych na odmowę dokonania wpisu lub odmowę dokonania czynności", podczas gdy prawidłowe jest sformułowanie "środek odwoławczy od". "Na" określone orzeczenie bądź stanowisko (patrz art. 83 § 1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie) może przysługiwać co najwyżej zażalenie.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 40, w art. 57f w § 3 wyrazy "na odmowę dokonania wpisu lub odmowę" zastępuje się wyrazami "od odmowy dokonania wpisu lub odmowy";

30. Doprecyzowania wymaga odesłanie do art. 44 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie, zawarte w art. 57f § 7, jako że o wizytacji przeprowadzanej cyklicznie w każdej kancelarii notarialnej mowa jest w istocie w § 2 wymienionego artykułu (§ 1 wskazuje organy sprawujące nadzór nad notariuszami, natomiast § 3 reguluje kwestię sporządzania protokołu z wizytacji i czynności podejmowanych po jej przeprowadzeniu).

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 40, w art. 57f w § 7 po wyrazach "art. 44" dodaje się wyrazy "§ 2";

31. Ponieważ w przepisach dodawanych w u.s.p., począwszy od art. 57b aż do art. 57g, mowa jest o kandydatach (zajmujących różne stanowiska, wykonujących rozmaite zawody lub legitymujących się stosownym tytułem albo stopniem) bez dookreślenia wskazującego na to, że ubiegają się oni o wolne stanowisko sędziowskie, wskazane byłoby zachowanie tej formuły również w art. 57h regulującym podobną materię.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 40, w art. 57h skreśla się wyrazy "na wolne stanowisko sędziowskie";

32. Potrzeba dokonania zmiany brzmienia art. 57i § 1 podyktowana jest z kolei tym, że "kultura osobista", którą przywołany przepis nakazuje uwzględniać, brana jest pod uwagę już za sprawą postanowień zamieszczonych we wcześniejszych przepisach (por. przykładowo art. 57e § 1 czy art. 57f § 1).

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 40, w art. 57i w § 1 skreśla się wyrazy ", w tym umiejętność współpracy, kulturę osobistą";

33. Mając na względzie zastrzeżenia wyrażone w pkt 26 odnośnie do nieaktualnej terminologii, jaką posługuje się ustawa, gdy chodzi o istniejące obecnie jednostki naukowe, należy zaproponować poprawkę także do art. 1 pkt 40, art. 57i § 2.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 40, w art. 57i w § 2 wyrazy "naukowo-badawczego" zastępuje się wyrazem "badawczego";

34. Celem zapewnienia spójności terminologicznej w całej ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych, należy w opiniowanej ustawie dodać przepisy modyfikujące brzmienie powołanego już powyżej art. 61 § 2 pkt 3, jak również art. 63 § 2 pkt 2 oraz art. 64 § 2 pkt 2.

Propozycja poprawek:

- w art. 1 po pkt 42 dodaje się pkt ... w brzmieniu:

"...) w art. 61 w § 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) pracował w polskiej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk, w instytucie badawczym lub innej placówce naukowej i ma tytuł naukowy profesora albo stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych,"";

- w art. 1 pkt 43 otrzymuje brzmienie:

"43) w art. 63 w § 2 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

"2) pracował w polskiej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk, w instytucie badawczym lub innej placówce naukowej i ma tytuł naukowy profesora albo stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych,

3) zajmował stanowisko sędziego sądu administracyjnego lub sędziego wojskowego sądu okręgowego.";"

- w art. 1 pkt 44 otrzymuje brzmienie:

"44) w art. 64 w § 2:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) pracował w polskiej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk, w instytucie badawczym lub innej placówce naukowej i ma tytuł naukowy profesora albo stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych,"

b) dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

"3) zajmował stanowisko sędziego sądu administracyjnego.";"

35. Wyrokiem z dnia 15 stycznia 2009 r. (sygn. akt K 45/07) Trybunał Konstytucyjny stwierdził m.in. niezgodność art. 77 § 1 pkt 1 u.s.p.z art. 10 ust. 1, art. 45 ust. 1 i art. 173 Konstytucji w zakresie, w jakim przepis ten dopuszczał łączenie funkcji orzekania przez sędziego z wykonywaniem czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości lub innej jednostce organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości, względnie przez niego nadzorowanej. Trybunał stanął tym samym na stanowisku, że możliwość łączenia przez sędziego delegacji do Ministerstwa Sprawiedliwości (bądź też innych wyżej wskazanych jednostek) z dalszym wykonywaniem funkcji orzeczniczych jest nie do pogodzenia ze standardami konstytucyjnymi, gdyż godzi w zasadę podziału i równowagi władzy, a także – wobec zacierania się różnicy między wykonywaniem wymiaru sprawiedliwości a pracą na rzecz władzy wykonawczej – narusza zasadę niezależności sądów. Ponadto w wypadku delegowania sędziego do wykonywania czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości i jednostkach organizacyjnych podległych albo nadzorowanych przez Ministra Sprawiedliwości powstaje – jak to ujął Trybunał Konstytucyjny – uzasadniona wątpliwość, czy sędzia wykonujący czynności w ramach systemu władzy wykonawczej jest niezawisły. Warunek niezawisłości jest zaś jedną z cech konstrukcyjnych prawa do sądu, poręczonego na mocy art. 45 ust. 1 ustawy zasadniczej.

Tymczasem w art. 1 pkt 49 lit. c opinionej ustawy, w dodawanym w art. 77 u.s.p. § 2 b przewidziano wyłącznie delegowania do Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury spod zakazu łączenia funkcji orzekania z wykonywaniem czynności administracyjnych. W świetle przytoczonej wypowiedzi Trybunału rozwiązanie to nie może być uznane za trafne, tym

bardziej, że w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych rozróżnia się czynności administracyjne i prowadzenie zajęć szkoleniowych w wymienionej Szkole (nawiasem mówiąc, działalność dydaktyczną sędziowie mogą prowadzić nie tylko w KSSiP, ale też np. w szkołach wyższych, i możliwość ta nie wywołuje kontrowersji z punktu widzenia zasady niezawisłości sędziego lub innych wartości, do których odwoływało się orzeczenie z dnia 15 stycznia 2009 r.– zob. art. 86 u.s.p.).

Zatem, wobec jednoznacznego rozstrzygnięcia wydanego w sprawie K 45/07 oraz z uwagi na przepis art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, w którym przewidziano nadzór Ministra nad Szkołą, należy wprowadzić do opiniowanej ustawy stosowną poprawkę.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 49 w lit. c, w § 2b skreśla się wyrazy ", z wyłączeniem Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury";

36. Niezbędna jest korekta brzmienia nadawanego art. 100 § 4 (art. 1 pkt 55), gdyż użyte w końcowej części tego przepisu wyrażenie "z zastrzeżeniem § 1 i 4a" jest nie tylko niezgodne z zasadami techniki prawodawczej, lecz dodatkowo co najmniej nieprecyzyjne. W § 1, do którego zacytowany zwrot odsyła, jest bowiem mowa o "przeniesieniu" sędziego w stan spoczynku w razie zmiany ustroju sądów lub zmiany granic okręgów sądowych. Natomiast nowelizowany § 4 dotyczy "przejścia" sędziego w stan spoczynku (vide art. 69 u.s.p.). Ten sam zarzut można wysunąć pod adresem odesłania do § 4a, jako że wedle uchwalonego przez Sejm brzmienia tego przepisu ma on odsyłać do § 1.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 55 w lit. a, w § 4 skreśla się wyrazy ", z zastrzeżeniem § 1 i 4a";

37. Redakcyjnej poprawki wymaga również art. 105 § 3, nowelizowany w art. 1 w pkt 58, albowiem jego zdanie drugie mówi o cofnięciu przez sędziego w stanie spoczynku zgody na powierzenie mu funkcji wizytatora, podczas gdy tę kwestię reguluje już zdanie pierwsze. Nie ulega ponadto wątpliwości, że skoro sędziemu przyznaje się uprawnienie do odwołania wyrażonej zgody, to może on to uczynić "w każdym czasie".

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 58, w art. 105 § 3 otrzymuje brzmienie:

"§ 3. Powierzenie sędziemu w stanie spoczynku funkcji wizytatora oraz zgoda na pełnienie tej funkcji przez sędziego w stanie spoczynku mogą zostać cofnięte, z zachowaniem miesięcznego uprzedzenia.";

38. Już na etapie prac w Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka formułowane były zarzuty odnośnie do konstytucyjności upoważnień ustawowych zawartych w art. 106e (art. 1 pkt 59) i art. 148 § 3 (art. 1 pkt 63). Głównym argumentem podnoszonym w tym zakresie był przy tym argument wskazujący na postanowienie art. 92 Konstytucji, z którego wywodzi się przede wszystkim wymóg zachowania właściwej relacji między ustawą a aktem ją wykonującym, jakim jest rozporządzenie, oraz wymóg odpowiednio precyzyjnego ujęcia tzw. wytycznych, którymi ma kierować się podmiot zobowiązany albo upoważniony do wydania rozporządzenia. Należy podzielić te zastrzeżenia, szczególnie w kontekście braku konkretnych wskazówek co do sposobu unormowania kwestii związanych z podsumowaniem wyników oceny pracy sędziego, a także niezbyt jasnego ujęcia w dodawanym art. 106 a kryteriów służących dokonaniu samej oceny, których konkretyzację ustawodawca pozostawia ostatecznie Ministrowi Sprawiedliwości. W związku z tym należy rozważyć wprowadzenie poprawki zmieniającej brzmienie art. 106 e, a ponadto art. 106a § 2. Zwłaszcza redakcja tego drugiego przepisu nie powinna pozostawiać wątpliwości co do tego, że formułuje on podstawowe kryteria oceny pracy sędziego (wówczas kryteria z § 4 uzyskają właściwy im charakter kryteriów wyłącznie korygujących, a nie zaś kryteriów wiodących, jaki można im przypisywać obecnie z uwagi na to, że § 2 – w uchwalonym kształcie – określa raczej zakres oceny, uzupełniając w tej mierze postanowienie § 1).

Propozycja poprawek:

- w art. 1 w pkt 59, w art. 106a w § 2:
 - a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

"Oceny pracy sędziego dokonuje się z punktu widzenia:",
 - b) w pkt 2 wyrazy "kultury urzędowania, obejmującej kulturę osobistą i kulturę organizacji pracy," zastępuje się wyrazami "kultury osobistej, kultury organizacji pracy";
- w art. 1 w pkt 59, art. 106e otrzymuje brzmienie:

"Art. 106e. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia:

 - 1) uszczegółowienie kryteriów, o których mowa w art. 106a § 2 i 4, mając na względzie charakter powinności sędziowskich, rodzaje przydzielanych do rozpoznania spraw lub powierzanych zadań bądź funkcji,
 - 2) szczegółowy sposób oceny pracy sędziego, w tym podsumowania jej wyników, mając na względzie konieczność sprawnego i rzetelnego

dokonania oceny oraz dostosowania metodyki jej przeprowadzania do zakresu analizy pracy sędziego,

- 3) szczegółowy sposób opracowywania indywidualnego planu rozwoju zawodowego sędziego, mając na uwadze konieczność uwzględniania w takim planie indywidualnych predyspozycji sędziego, a także potrzeb wymiaru sprawiedliwości w zakresie stałego podnoszenia jakości wykonywania przez sędziów powierzonych im obowiązków.";

39. Wprowadzenie pierwszej z powyższych poprawek musi być połączone z doprecyzowaniem odesłania zawartego w art. 57b § 1 (art. 1 pkt 40).

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 40, w art. 57b w § 1 po wyrazach "art. 106a" dodaje się wyrazy "§ 2 i 4";

40. Niezbędne jest też przeredagowanie art. 106a § 3, gdyż brzmienie tego przepisu obarczone jest błędem stylistycznym (zakres może coś obejmować, a nie np. wkraczać określoną dziedzinę).

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 59, w art. 106a § 3 otrzymuje brzmienie:

"§ 3. Dziedzina, w której sędziowie są niezawiśli, nie wchodzi w zakres oceny pracy sędziego.";

41. Na gruncie art. 106c, w którym wskazuje się, że zapoznanie sędziego z oceną jego pracy należy do zadań prezesa sądu, i w którym normuje się tryb kwestionowania oceny pracy sędziego, jest luka prawna w zakresie uregulowań dotyczących prezesa sądu rejonowego oraz prezesa sądu okręgowego, którzy to również podlegają ocenie (por. art. art. 106g). Należy więc odpowiednio uzupełnić postanowienia zawarte w tym artykule, przykładowo przez dodanie w nim dodatkowej jednostki redakcyjnej.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 59, w art. 106a dodaje się § 5 w brzmieniu:

"§ 5. W przypadku sędziego pełniącego funkcję prezesa sądu czynności, o których mowa w § 1 i 4, dokonuje prezes sądu przełożonego. Uwagi, o których mowa w § 3, rozpatruje i dokonuje ostatecznego podsumowania wyników oceny pracy sędziego pełniącego funkcję:

- 1) prezesa sądu rejonowego – prezes przełożonego sądu apelacyjnego,
- 2) prezesa sądu okręgowego – prezes innego sądu apelacyjnego.";

42. Jak nadmienione zostało już w pkt 38, w trakcie prac legislacyjnych toczących się w Sejmie wątpliwości natury konstytucyjnej zgłaszane były także w odniesieniu do upoważnienia z

art. 148 § 3. Poza tym, niezależnie od zarzutów wskazujących na naruszenie art. 92 ust. 1 Konstytucji, można w tym przypadku sformułować zarzut uchybienia zasadom poprawnej legislacji, jako że jedynie z przepisu upoważniającego Ministra Sprawiedliwości do wydania rozporządzenia wynika prawo osób ocenianych (tu referendarzy i asystentów sędziów) do kwestionowania okresowych ocen. Wobec tego proponuje się wprowadzenie następującej poprawki:

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 63:

a) w zdaniu wstępnym po wyrazach "art. 148" dodaje się dwukropek i pozostałą część oznacza się jako lit. a,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

"§ 3. Okresową ocenę sporządza się na piśmie i niezwłocznie zapoznaje z nią referendarza albo asystenta sędziego. Referendarz oraz asystent sędziego, w terminie siedmiu dni od zapoznania z oceną, ma prawo zgłosić sprzeciw do prezesa sądu. Sprzeciw rozpatruje się w terminie czternastu dni.",

c) dodaje się lit. b w brzmieniu:

"b) dodaje się § 4 i 5 w brzmieniu:

"§ 4. W razie uwzględnienia sprzeciwu okresowa ocenę zmienia się albo sporządza się po raz drugi. Od oceny sporządzonej po raz drugi przysługuje sprzeciw na zasadach określonych w § 3.

§ 5. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe kryteria oraz szczegółowy sposób dokonywania okresowych ocen referendarzy i asystentów sędziów, mając na uwadze konieczność dostosowania metodyki ich przeprowadzania do zakresu analizy i kryteriów wskazanych w § 2, oraz zapewnienia sprawnego i rzetelnego przeprowadzenia oceny.".

43. Art. 1 pkt 65 dodaje art. 149a. Przepis ten stanowi, iż obsadzenia stanowiska referendarza sądowego dokonuje się w drodze konkursu, którego celem jest zweryfikowanie kwalifikacji kandydatów. Upoważnienie do wydania rozporządzenia określającego szczegółowy sposób i tryb przeprowadzenia takiego konkursu ma znaleźć się jednak w innym artykule u.s.p. (zob. art. 1 pkt 66 lit. c). Zasadne będzie więc połączenie tych dwóch regulacji w art. 149a – dotychczasowa treść tej jednostki redakcyjnej zostanie ujęta w § 1 (z drobną korektą w zakresie odesłania zamieszczonego w zdaniu drugim), natomiast do § 2 przeniesiona zostanie treść § 5 dodanego przez opiniowaną ustawę w art. 150. Co oczywiste konsekwencje tych zmian muszą zostać uwzględnione w pozostałych przepisach.

Propozycja poprawek:

- w art. 1 w pkt 65, art. 149a otrzymuje brzmienie:

"Art. 149a. § 1. Nabór kandydatów organizuje się w drodze konkursu, który ma na celu wyłonienie kandydata o największej wiedzy i najwyższych umiejętnościach, predyspozycjach i zdolnościach ogólnych, niezbędnych do wykonywania obowiązków referendarza. Przepisy art. 155a § 2, 3 i 5 stosuje się odpowiednio.

§ 2. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb przeprowadzania konkursu, o którym mowa w § 1, w szczególności skład komisji konkursowych oraz sposób i tryb ich działania, etapy i przebieg konkursu, a także zakres i sposób udostępniania informacji kandydatowi, mając na uwadze właściwy dobór kadry referendarzy w sądach."";

- w art. 1 w pkt 66 skreśla się lit. c;

- w art. 1 w pkt 69 w lit. a, w § 1 po wyrazach "art. 149a" dodaje się wyrazy "§ 1";

44. Zgodnie z postanowieniem nowelizowanego art. 151b § 3 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych do referendarzy stosuje się niektóre przepisy dotyczące sędziów. Wśród nich znajduje się przepis art. 93, który przewiduje możliwość udzielania sędziemu płatnego urlopu dla poratowania zdrowia. Podjęcie decyzji w tej sprawie mieści się w kompetencji Ministra Sprawiedliwości. Ponieważ jednak w przypadku referendarzy po wejściu w życie ustawy z dnia 1 lipca 2011 r. większość kompetencji w zakresie kształtowania stosunku pracy, które aktualnie należą do Ministra, zostanie przekazana prezesom sądów apelacyjnych, może powstać wątpliwość co do tego, który z organów władny jest udzielić referendarzowi owego urlopu płatnego. Dlatego proponuje się wprowadzić, przykładowo, następującą poprawkę:

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 68 w lit. b, § 3 otrzymuje brzmienie:

"§ 3. Przepisy art. 45 § 1, art. 82a, art. 87-89, art. 92 § 1 i 2, art. 93 oraz art. 97 § 1 i 2 stosuje się odpowiednio do referendarzy, z tym że urlopu, o którym mowa w art. 93, udziela prezes sądu apelacyjnego.";

45. Zastrzeżenia z punktu widzenia zachowania standardów konstytucyjnych, w tym nade wszystko zgodności z zasadą równego dostępu do służby publicznej (art. 60 Konstytucji), budzi dodawany art. 153b, który przewiduje zwolnienie osób, które ukończyły aplikację ogólną prowadzoną przez KSSiP oraz przeszły stosowne postępowanie kwalifikacyjne (tzn. złożyły wniosek o zatrudnienie na stanowisku referendarza sądowego i "zmieściły się" w

limicie takich stanowisk ustalonym przez Ministra Sprawiedliwości – por. art. 29a, dodawany w ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury), z konieczności poddania się konkursowi, o którym mowa w art. 149a § 1. Rozwiązanie to nie tylko jest dyskryminujące w stosunku do innych osób, które spełniają warunki formalne z art. 149 § 1 pkt 5 (np. legitymujących się zdaniem egzaminem sędziowskim, prokuratorskim tudzież adwokackim), ale też musi być uznane za nieracjonalne, gdy weźmie się pod uwagę to, że ustawodawca wykazując troskę – jak to wynika chociażby z wytycznych zawartych w art. 150 § 5 (a według propozycji poprawki art. 149a § 2) – o zapewnienie należytego doboru kadry referendarzy w sądach, jednocześnie wyżej ceni wykształcenie, umiejętności oraz doświadczenie zawodowe osoby, która odbyła zaledwie roczne szkolenie, aniżeli osoby, która potwierdziła swoje kompetencje pozytywnym wynikiem jednego z prawniczych egzaminów zawodowych. Można zresztą powiedzieć, że te pierwsze są już i tak traktowane w sposób preferencyjny, skoro mogą ubiegać się o zatrudnienie na stanowisku referendarza sądowego, mimo że – w odróżnieniu od pozostałych kandydatów – nie przeszły pełnego szkolenia aplikacyjnego ani nie muszą wykazywać się kilkuletnią pracą na stanowiskach (w zawodach) związanych z obsługą prawną (stosowaniem lub tworzeniem prawa).

Zasadniczo również w przypadku postanowienia zawartego w dodawanym art. 155c mamy do czynienia z faworyzującym podejściem do absolwentów aplikacji ogólnej. Zważywszy jednak, że pozycja asystentów sędziów jest odmienna niż referendarzy sądowych (tylko ci ostatni wykonują zadania z zakresu ochrony prawnej i w tym zakresie cieszą się pewną niezależnością – zob. art. 2 § 2 u.s.p.), można uznać, że rozwiązanie to jest dopuszczalne.

W tej sytuacji proponuje się rozważenie zasadności skreślenia jedynie przepisu art. 153b.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 70 skreśla się art. 153b;

46. Wobec dodania w art. 155 § 2a (art. 1 pkt 71 lit. c), określającego cele konkursu, w drodze którego dokonuje się obsadzenia stanowiska asystenta sędziego, pozostawienie w art. 155a § 4 narusza zasady poprawnej legislacji, gdyż przepis ten zawiera tożsamą regulację.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 72 po lit. a dodaje się lit. ... w brzmieniu:

"...) uchyla się § 4,";

47. Podobieństwo zmian wprowadzanych w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych i w ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze powoduje, że niektóre z powyższych uwag mogą zostać powtórzone odnośnie do kolejnych punktów art. 2. Pierwsza z nich dotyczy art. 7c i jest analogiczna do uwagi zgłoszonej w pkt 22 niniejszej opinii (zbędny

fragment przepisu regulującego dołączanie do akt osobowych określonych dokumentów w razie wytknięcia uchybienia).

Propozycja poprawki:

- w art. 2 w pkt 1, w § 7c wyrazy "W przypadku wytknięcia uchybienia do" zastępuje się wyrazem "Do";

48. Uwagi przedstawione w pkt 26 i propozycją poprawek sformułowaną w pkt 34 należy konsekwentnie zaproponować zmianę art. 14 ust. 3 pkt 1 ustawy o prokuraturze przez nadanie nowego brzmienia art. 2 pkt 2.

Propozycja poprawki:

- w art. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) w art. 14 w ust. 3:

- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

"1) osób, które pracowały w polskiej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk, w instytucie badawczym lub innej placówce naukowej i mają tytuł naukowy profesora albo stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych,

- b) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) adwokatów, radców prawnych oraz prezesa, wiceprezesa, starszych radców lub radców Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, którzy wykonywali ten zawód lub zajmowali takie stanowisko przez co najmniej trzy lata.";

49. Korekty redakcyjnej, identycznej jak ta, o której mowa w pkt 26, wymaga także brzmienie dodawanego art. 14c ust. 5 (art. 2 pkt 5).

Propozycja poprawki:

- w art. 2 w pkt 5, w art. 14c w ust. 5 skreśla się wyrazy "w polskiej szkole wyższej, w Polskiej Akademii Nauk, w instytucie naukowo-badawczym lub innej placówce naukowej";

50. W art. 14c ust. 7 przewidziano odpowiednie stosowanie przepisu ust. 6 (rodzaj dokumentów, jakie powinny być dołączone do zgłoszenia na wolne stanowisko prokuratorskie przez kandydata, który w okresie poprzedzającym zgłoszenie był delegowany do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości lub innej jednostce podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego nadzorowanej) w przypadku m.in. kandydatów delegowanych "do pełnienia czynności lub prowadzenia zajęć szkoleniowych w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury". Otóż w zakresie delegowania do "pełnienia czynności" przepis ten powtarza więc normę wyrażoną właśnie w ust. 6, jako że Szkoła jest jednostką

nadzorowaną przez Ministra, zaś delegowanie może dotyczyć w istocie tylko czynności administracyjnych bądź czynności szkoleniowych.

W tym samym artykule w ust. 8 należy poprawić odesłanie.

Propozycja poprawek:

- w art. 2 w pkt 5, w art. 14c w ust. 7 w pkt 1 skreśla się wyrazy "pełnienia czynności lub";
- w art. 2 w pkt 5, w art. 14c w ust. 8 skreśla się wyrazy "i 7";

51. W art. 14h ust. 3 (art. 2 pkt 5) proponuje się dokonanie korekty redakcyjnej identycznej, jak w przypadku art. 57f § 3 u.s.p. (pkt 29 niniejszej opinii), natomiast w ust. 7 tego artykułu doprecyzowanie odesłania – zob. pkt 30.

Propozycja poprawek:

- w art. 2 w pkt 5, w art. 14h w ust. 3 wyrazy "na odmowę dokonania wpisu lub odmowę" zastępuje się wyrazami "od odmowy dokonania wpisu lub odmowy";
- w art. 2 w pkt 5, w art. 14h w ust. 7 po wyrazach "art. 44" dodaje się wyrazy "§ 2";

52. Niezbędne jest też poprawienie redakcji przepisu art. 14i (vide pkt 31), zwłaszcza zaś zawartego w nim odesłania.

Propozycja poprawki:

- w art. 2 w pkt 5, art. 14i otrzymuje brzmienie:

"Art. 14i. Do oceny kandydata, który zajmuje stanowisko prezesa lub wiceprezesa Prokuratury Generalnej, stosuje się odpowiednio, stosownie do zawodu wykonywanego przed powołaniem na to stanowisko, przepisy art. 14e–14h.";

53. Z kolei uwagę z pkt 32 trzeba odnieść do art. 14j ust. 1 (chodzi o zbędne wyrazy "kulturę osobistą").

Propozycja poprawki:

- w art. 2 w pkt 5, w art. 14j w ust. 1 skreśla się wyrazy ", kulturę osobistą";

54. W dodawanym art. 24c ust. 1 (art. 2 pkt 6) brakuje stwierdzenia wskazującego, że przepis ten określa dokumenty mające stanowić podstawę rozpatrywania spraw osobowych poszczególnych prokuratorów przez Krajową Radę Prokuratury. Natomiast w ust. 3 tego artykułu zastosowano niepoprawny skrót "Rady".

Propozycja poprawek:

- w art. 2 w pkt 6, w art. 24c w ust. 1 po wyrazie "osobowej" dodaje się wyrazy "przez Krajową Radę Prokuratury",

- w art. 2 w pkt 6, w art. 24c w ust. 3 wyraz "Rady" zastępuje się wyrazami "Krajowej Rady Prokuratury";

55. Na gruncie ust. 1ka, dodawanego w art. 62 ustawy o prokuraturze na mocy art. 2 pkt 11 opiniowanej ustawy, należy doprecyzować odesłanie do art. 62a.

Propozycja poprawki:

- w art. 2 w pkt 11, w art. 62 w ust. 1ka po wyrazach "art. 62a" dodaje się wyrazy "ust. 1";

56. W art. 62 h ust. 1 brakuje dookreślenia co do usytuowania prokuratora, na którego nakłada się w tym przepisie dodatkowe zadania, w hierarchii prokuratury (istota regulacji objętej tą jednostką redakcyjną pozwala sądzić, że chodzi tu o prokuratora "bezpośrednio" przełożonego, tak jak w art. 62g ust. 1).

Propozycja poprawki:

- w art. 2 w pkt 12, w art. 62h w ust. 1 po wyrazie "Prokurator" dodaje się wyraz "bezpośrednio";

57. Należy zaproponować również poprawki polegające na modyfikacji brzmienia wprowadzenia do wyliczenia w art. 62e ust. 2 oraz nadaniu nowego brzmienia art. 62j (upoważnienie do wydania aktu wykonawczego w sprawie okresowej oceny prokuratora) – por. pkt 38.

Propozycja poprawek:

- w art. 2 w pkt 12, w art. 62e wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

"Okresowej oceny pracy prokuratora dokonuje się z punktu widzenia:"

- w art. 2 w pkt 12, art. 62j otrzymuje brzmienie:

"Art. 62j. Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Prokuratora Generalnego, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) uszczegółowienie kryteriów, o których mowa w art. 62e ust. 2 i 3, mając na względzie charakter powinności prokuratorskich, rodzaje przydzielanych do rozpoznania spraw lub powierzanych zadań bądź funkcji,
- 2) szczegółowy sposób oceny pracy prokuratora, w tym podsumowania jej wyników, mając na względzie konieczność sprawnego i rzetelnego przeprowadzenia oceny pracy prokuratora oraz dostosowania metodyki jej przeprowadzania do zakresu analizy pracy prokuratora,
- 3) szczegółowy sposób opracowywania indywidualnego planu rozwoju zawodowego prokuratora, mając na uwadze konieczność uwzględniania w takim planie indywidualnych predyspozycji prokuratora, a także potrzeb

prokuratury w zakresie stałego podnoszenia jakości wykonywania przez prokuratorów powierzonych im obowiązków.";

58. Drobnej korekty w zakresie odesłania wymaga przepis art. 70 § 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (art. 3 opiniowanej ustawy). Dotyczy to odesłania do art. 41a-41e u.s.p., albowiem odesłanie to powinno ograniczać się do art. 41a-41d, albowiem przepis art. 41e zawiera upoważnienie do wydania rozporządzenia, w związku z czym jest o nim mowa dalszej części art. 70 § 1.

Propozycja poprawki:

- w art. 3, w art. 70 w § 1 wyrazy "art. 41a-41e" zastępuje się wyrazami " art. 41a-41d";

59. W art. 4 ustawodawca dokonuje nowelizacji przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury z uwagi na nowy podział kompetencji między prezesem sądu a dyrektorem sądu. Niemniej umknęło ustawodawcy to, że w sądach wojskowych nadal jedynym organem powołanym do podejmowania decyzji w sprawach, o których mowa w przywołanej ustawie będzie prezes, odpowiednio, wojskowego sądu okręgowego lub wojskowego sądu garnizonowego (zob. art. 5 pkt 3a i 4 ustawy o pracownikach sądów i prokuratury). Powstaje zatem luka prawna, którą trzeba wypełnić przez dodanie stosownego przepisu oraz dokonanie korekty redakcyjnej art. 3a ust. 2, zmienianego w pkt 2.

Propozycja poprawek:

- w art. 4, przed pkt 1 dodaje się pkt ...) w brzmieniu:

"...) po art. 1 dodaje się art. 1a w brzmieniu:

"Art. 1a. Ilekroć w ustawie jest mowa o dyrektorzem sądu, w przypadku sądów wojskowych należy przez to rozumieć prezesa wojskowego sądu okręgowego albo prezesa wojskowego sądu garnizonowego.";

- w art. 4 w pkt 2, w art. 3a w ust. 2 wyrazy ", o którym mowa w art. 5 pkt 1, lub" zastępuje się wyrazami "lub właściwy prezes sądu, których mowa w art. 5 pkt 1, 3a i 4, bądź";

60. Konkluzję przedstawioną w pkt 45 należy uwzględnić nie tylko na gruncie przepisu zmieniającego u.s.p., lecz również ustawę o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury. Proponuje się więc następujące poprawki:

Propozycja poprawek:

- w art. 7 w pkt 6, w art. 28 w ust. 1 skreśla się wyrazy "referendarza sądowego lub";

- w art. 7 w pkt 6, w art. 29a:

a) w ust. 1 skreśla się wyrazy "referendarza sądowego lub"

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

"5. Minister Sprawiedliwości określa corocznie, w drodze zarządzenia, liczbę wolnych stanowisk asystentów sędziów przeznaczonych dla osób, które ukończyły aplikację ogólną, uwzględniając zapotrzebowanie poszczególnych sądów na te stanowiska.";

61. Za nieprawidłowy trzeba uznać pierwszy z terminów wskazanych w art. 11 ust. 1, gdyż dzień wejścia w życie ustawy – wobec brzmienia art. 25 – przypadnie jeszcze w roku 2011. Natomiast do przekształcenia się stanowisk kierowników finansowych sądów rejonowych w stanowiska dyrektorów sądów powinno dojść z dniem 1 stycznia 2013 r., czyli wtedy, gdy w życie wejdą przepisy regulujące status dyrektorów sądów i powierzone im zadania. Wobec tego należy zmienić brzmienie omawianego przepisu.

Propozycja poprawki:

- w art. 11 w ust. 1 wyrazy "Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy kierownicy finansowi sądów rejonowych liczący w dniu 1 stycznia 2013 r." zastępuje się wyrazami "Z dniem 1 stycznia 2013 r. kierownicy finansowi sądów rejonowych liczących w tym dniu";

62. Wskazane jest wprowadzenie poprawek korygujących także brzmienie ust. 2 i 9 powołanego wyżej art. 11. Chodzi tu o zmianę nieprawidłowych końcówek fleksyjnych.

Propozycja poprawek:

- w art. 11 w ust. 2 wyraz "liczący" zastępuje się wyrazem "liczących";
- w art. 11 w ust. 9 "finansowych" zastępuje się wyrazem "finansowym";

63. O problematyce kadencyjności w kontekście zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji była już mowa w pkt 10. Podobną uwagę można niewątpliwie odnieść do zgromadzeń ogólnych sędziów sądów apelacyjnych, tj. organów samorządu sędziowskiego które opiniowana ustawa znosi. W związku z tym brzmienie przepisu art. 12 ust. 2 wymaga poprawienia, np. w następujący sposób:

Propozycja poprawki:

- w art. 12 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
"2. Z dniem poprzedzającym termin pierwszego posiedzenia zgromadzenia ogólnego sędziów apelacji albo zgromadzenia przedstawicieli sędziów apelacji, jednak nie później niż z upływem 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, znosi się zgromadzenia ogólne sędziów sądu apelacyjnego.";

64. Z kolei art. 12 ust. 4 wymaga analogicznej korekty, jak ta zasugerowana w odniesieniu do ust. 8d dodawanego w art. 35 u.s.p. (vide pkt 14).

Propozycja poprawki:

- w art. 12 w ust. 4, po wyrazie "obecnych" dodaje się wyraz "wybranych";

65. Konieczna jest poprawka polegająca na skreśleniu ust. 1 w art. 13. Po pierwsze, kwestia kadencyjności członków Krajowej Rady Sądownictwa, wyłonionych przez określone gremia sędziowskie, nie może być regulowana na poziomie ustawowym odmiennie niż w samej Konstytucji (art. 187 ust. 3), a skoro tak, to omawiany przepis nie wnosi żadnej nowości normatywnej. Po drugie, właściwszym miejscem do wyjaśnienia tego typu spraw (bo taki właśnie informacyjny charakter ma de facto analizowana jednostka redakcyjna) są przepisy ustawy, której przedmiotem jest ustrój KRS i sposób wyboru jej członków. Skądinąd takie postanowienie zostało ujęte w art. 50 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Propozycja poprawki:

- w art. 13 skreśla się ust.1;

66. Uwagę z pkt 63 należy uwzględnić również na gruncie art. 14 ust. 1. Dodatkowo z przepisu tego trzeba usunąć odesłanie do art. 59, ponieważ jest ono źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, a ponadto – ze względu na obowiązuje brzmienie art. 58 § 2 i 3 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych – wskazane jest zastąpienie wyrazu "przedstawia" wyrazem "ocenia" (w odpowiedniej formie gramatycznej).

Propozycja poprawki:

- w art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

"1. Powoływanie na wolne stanowiska sędziowskie, o których obwieszczono przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, odbywa się na podstawie przepisów dotychczasowych, z tym że po zniesieniu zgromadzeń ogólnych sędziów sądów apelacyjnych kandydatury na stanowiska sędziów sądów apelacyjnych oceniają zgromadzenia ogólne sędziów apelacji.";

67. Treść art. 15 ust. 2 należy uzupełnić o wskazanie, że oceny kwalifikacji asesorów sądowych z zachowaniem zasad przewidzianych dla sędziów stosuje się także w razie zgłoszenia się asesora na wolne stanowisko prokuratorskie. Pozwoli to bowiem na wypełnienie luki prawnej powstającej na styku przepisów dodawanych po art. 14b ustawy o prokuraturze oraz art. 14 ust. 1 pkt 7 tej ustawy, który stanowi, że na stanowisko prokuratorskie może być powołana m.in. osoba, która pracowała w charakterze asesora sądowego co najmniej rok.

Propozycja poprawki:

- w art. 15 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Oceny kwalifikacji asesorów sądowych, którzy zgłosili swoje kandydatury na wolne stanowiska sędziowskie albo wolne stanowiska prokuratorskie, o których obwieszczono po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, dokonuje się w trybie i na zasadach obowiązujących przy dokonywaniu oceny kwalifikacji kandydatów zajmujących stanowiska sędziów sądów powszechnych oraz przy uwzględnieniu przestrzegania dyscypliny pracy, doskonalenia sposobu wykonywania obowiązków i podnoszenia kwalifikacji, umiejętności współpracy, jak również predyspozycji osobowościowych do zawodu sędziego albo do zawodu prokuratora.";

68. W art. 20 ust. 2 nieadekwatne jest użycie wyrazów "w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą" w odniesieniu do art. 67 § 2, gdyż przepis ten nie podlega nowelizacji na mocy opiniowanej ustawy. Niemniej wobec zmiany przepisu merytorycznego, przesądzającego pośrednio o zakresie spraw przekazanych do unormowania w akcie wykonawczym (art. 67 § 1), wskazane jest uregulowanie kwestii obowiązywania rozporządzenia wydanego na podstawie upoważnienia zawartego w przedmiotowym przepisie.

Propozycja poprawki:

- w art. 20 w ust. 2 skreśla się wyrazy "art. 67 § 2,";
- w art. 20 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

"2a. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 67 § 2 zachowują moc do czasu wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tego przepisu, nie dłużej jednak niż przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Katarzyna Konieczko

Ekspert ds. legislacji